

отъ съответната такава въ богатитѣ, това се потвърждава отъ следнитѣ данни за гр. Лондонъ.

Квартали	На 1000 жители се падатъ раждания	
	1926 г.	1911 г.
1. Bermondsey	20·7	31·1
2. Chelsea	13·3	19·1
3. Hampstead	12·3	14·9
4. Shoreditch	23·3	31·8
5. Westnrister	11·3	14·8

Най-голѣма е раждаемостъта въ беднитѣ квартали Bermondsey и Shoreditch, втория отъ които е населенъ повече съ евреи.

До сжщото заключение е дошелъ и бележития френски статистикъ Bertillon¹⁾, който за доказателство привежда следнитѣ относителни числа:

Население	На 1000 жени отъ 15 до 50 г. възраст се падатъ раждания въ				
	Парижъ	Берлинъ	Виена	Лондонъ	Филаделфия
Много бедно	108	157	200	147	419
Бедно	95	129	164	140	245
Обезпечено	72	114	155	107	214
Съвсемъ обезп.	65	96	153	107	—
Богато	53	63	107	87	180
Много богато	34	47	71	63	—

Въ подкрепа на тезата, че раждаемостъта въ по-висшитѣ слоеве е по-низка, Штейнметцъ¹⁾ привежда следнитѣ данни за холандскитѣ професори, висши чиновници и художници:

На 1 бракъ се падатъ срѣдно деца при

Нисшитѣ класи на населението	5·4
Висшитѣ класи	4·3
Художницитѣ	4·3
Висшитѣ чиновници	4·0
Професори	3·6
23 най-много известни учени и художници	2·6
Общата срѣдна за страната	5·2

Въ това отношение интересна е анкетата, направена за лицата, свършили Харвардския университетъ.

Получилитѣ дипломи презъ 1851—60 г. иматъ срѣдно по	3·13 д.
Получилитѣ дипломи презъ 1861—70 г. иматъ срѣдно по	2·62 "
Получилитѣ дипломи презъ 1871—80 г. иматъ срѣдно по	2·23 "
Получилитѣ дипломи презъ 1881—90 г. иматъ срѣдно по	2·06 "

Тия данни показватъ не само, че раждаемостъта между поменатитѣ лица е доста низка, но още свидетелствуватъ, че тая низка раждаемостъ отъ периодъ на периодъ се намалява.

Единствената статистика за преброяването на чиновницитѣ въ България, извършена къмъ

1-ви априлъ на 1911 год., потвърждава констатираното общезажащо положение, а именно, че колкото социалното положение, ранга или заплатата на държавнитѣ служители сж по-високи, толкова раждаемостъта е по-малка. Следващитѣ данни, колкото и недостатъчни да сж, все пакъ даватъ една представа за току-що казаното.

Годишна заплата (въ златни лв.)	Брой на служителитѣ (оженени, овдовѣли и разведени)	иматъ деца			
		безъ деца	1—2	3—5	6 и повече
до 1000 лв.	17,133	2,316	7,437	6,253	1,127
отъ 1001 до 2000	10,881	1,922	4,908	3,555	496
" 2001 " 3000	3,844	613	1,665	1,325	241
" 3001 " 5000	2,515	437	1,201	814	63
" 5001 и повече	904	129	368	380	27

На 1000 служители се падатъ:

до 1000 лв.	—	135	434	365	66
отъ 1001 до 2000	—	177	451	327	45
" 2001 " 3000	—	160	433	345	62
" 3001 " 5000	—	174	477	324	25
" 5000 и повече	—	143	407	420	30

Промилитѣ въ последната частъ на таблицата ясно показватъ, че пропорционално най-малко служители (135) безъ деца има въ групата, която е получавала до 1000 лв. годишна заплата, а въ замѣна на това съответния брой съ 6 и повече деца е най-голѣмъ (66). На 1000 служители съ заплата до 1000 лв. 66 души иматъ повече отъ 6 деца, а на 1000 служители съ заплата отъ 3001 до 5000 лв. само 25 души притежаватъ това качество.

Като се вземе предвидъ, че служителитѣ съ по-низкитѣ заплати сж сравнително начинаещи и по-млади, до като ония съ най-високитѣ заплати сж повече дългослужащи, които сж се движели бавно по чиновническата иерархия, ще стане още по-ясно, че плодовитостъта въ тия последнитѣ е въ действителностъ по-малка, отколкото я даватъ току-що приведенитѣ числа. Интересно е да се отбележи, че измежду 168 най-висши служители, които сж получавали надъ 7501 лв., нито единъ не е ималъ 6 и повече деца.

4. *Влиянието на миграционното движение върху раждаемостъта.* — По-горе (стр. 22) се констатира, че, следъ общитѣ работници, съ най-голѣма раждаемостъ се отличава земедѣлското население. Тая констатация се потвърждава отъ факта, че чисто полскитѣ околии, както по Дунавската равнина, така и по Тракийското поле, на които населението се занимава почти изключително съ земедѣлие, се отличаватъ съ голѣма раждаемостъ. Въ балканскитѣ околии, напротивъ, относителния брой на ражданията е сравнително много по-малкъ, отколкото съответния такъвъ въ полскитѣ околии. Интересно е, при това, да се отбележи, че констатирания ре-

¹⁾ Bertillon. La Dépopulation de la France. Paris 1911.

¹⁾ Steinmetz, S. K. Der Nachwuchs der Begabten. Ztschr. T. Sozialwiss. 1904. Цитирано по Т. Юдинъ. Евреника, 1925, р. 199.